

Ὁ ἅγιος Σωφρόνιος ὁ ἀγιορείτης καὶ ἡσυχαστής

Βίος, πολιτεία καὶ θεολογία του

Περιεχόμενα

Εἰσαγωγή

Α΄

Συνοπτική βιογραφία καὶ θεολογία

Βιογραφία καὶ θεολογία

1. Βιογραφικά στοιχεία
2. Ἐμπειρικός θεολόγος
3. Ἄκτιστα ρήματα καὶ κτιστά ρήματα καὶ νοήματα
4. Βασικά σημεῖα τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου του
5. Ἐργογραφία

Β΄

Βίος καὶ πολιτεία του

1. Ἐμπνευσμένος ζωγράφος καὶ ἀγιογράφος

1. «Ἀναζητώντας τό τέλειο στόν κόσμο τῆς τέχνης
2. «Ἡ τέχνη στήν ζωή τοῦ Γέροντος Σωφρονίου»

2. Ἄγιορείτης μοναχός

1. Στήν Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος
 - α) Ἡ ἀρχή τῆς μοναχικῆς ζωῆς
 - β) Ὁ Ἡγούμενος Μισαήλ
 - γ) Οἱ μοναχοί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς
 - δ) Ὁ πρῶτος πνευματικός του πατέρας
 - ε) Ὁ ἅγιος Σιλουανός
2. Ἡ ζωή του στήν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὀρους
3. Πνευματικός πατέρας ἀγιορειτῶν
4. Γενικές ἀναμνήσεις του ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος

3. Γράμματα στους συγγενείς του

1. Αυτόβιογραφικά στοιχεία
 2. Ἀγάπη καί τρυφερότητα τοῦ Γέροντα στους συγγενείς του
 3. Ἐσυχαστικός τρόπος ζωῆς
 4. Πόνος γιά τήν κοινωνία
 5. Καλλιτέχνης καί ἀγιογράφος
 6. Θεολογία καί φιλοσοφία
 7. Γηρατειά καί θάνατος
- Συμπέρασμα

4. Οἱ δερμάτινοι χιτῶνες, ἡγουν ἡ φθαρτότητα καί ἡ θνητότητα

1. Τί εἶναι ὁ θάνατος
2. Ἡ βίωση τοῦ θανάτου
3. Τά γηρατειά
4. Προετοιμασία γιά τόν θάνατο
5. Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου
6. Πρός τήν ἀθανασία-αἰώνια ζωή
7. Ἐπίλογος

5. Ὅμιλιες στό τέλος τῆς ζωῆς του

1. Ὁ τίτλος τῶν βιβλίων
2. Τά θέματα τῶν ὁμιλιῶν
3. Ὁ σκοπός τῶν ὁμιλιῶν
4. Ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ Ἁγίου Ὁρους
5. Ὁ γνήσιος μοναχισμός
6. Αυτόβιογραφικά στοιχεία
7. Αυτόερμηνεία τῆς διδασκαλίας του
8. «Ἀποχαιρετιστήρια ὁμιλία»

6. Ἀναμένοντας τόν θάνατό του

1. Ἡ χαρισματική μνήμη τοῦ θανάτου
 2. Ἡ φυσική ἀδυναμία καί τό γῆρας
 3. Ἡ μετάδοση τῆς πνευματικῆς κληρονομιάς
 4. Προσευχή γιά τόν θάνατο
- Συμπέρασμα

7. Ἡ πνευματική διαθήκη του

1. Ἡ πατερική ἐρμηνεία τοῦ «ἵνα πάντες ἐν ὧσιν καθὼς ἡμεῖς ἐν ἔσμεν»
2. Ὁ λόγος τῆς πνευματικῆς διαθήκης τοῦ Γέροντος Σωφρονίου
3. Ἡ ἐρμηνεία τῆς πνευματικῆς διαθήκης ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Γέροντα Σωφρόνιο
4. Προτροπές μὲ ἀπόλυτο κύρος

8. Ἡ ἔνδοξη κοίμησή του

Γ'

Ἡ θεολογία καὶ ἡ ὀρολογία του

1. Ἡ διδασκαλία του γιὰ τὸν Ὁρθόδοξο μοναχισμό

1. Τί εἶναι ὁ μοναχισμός
2. Τί εἶναι ἡ καρδιά
3. Τί εἶναι ἡ πνευματικὴ ἔνταση

2. Ἡ θεολογία καὶ ὁ θεολόγος τῆς ἐμπνεύσεως

1. Τί εἶναι ἐμπνευση
2. Ἡ προέλευση τῆς θείας ἐμπνεύσεως
3. Τὰ γνωρίσματα τοῦ ἀνθρώπου τῆς θείας ἐμπνεύσεως
 - α) Ἀγάπη στὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους
 - β) Ὑψηλὸ πνευματικὸ νόημα
 - γ) Ὑπέρβαση τοῦ θανάτου
 - δ) Ὑπακοή στὶς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ

3. «Περὶ προσευχῆς»

4. «Ὁψόμεθα τὸν Θεὸν καθὼς ἐστι»

1. «Ἐκμυστήρευση» στὴν Ἐκκλησία
2. Πορεία ἀναγεννήσεως ἀπὸ τὸ κατ' εἰκόνα στό καθ' ὁμοίωση
3. Ὁ Θεὸς ὡς Φῶς
4. Περὶ τῆς ὑποστατικῆς ἀρχῆς

5. Ἡ θεολογία καὶ ἡ ὀρολογία του

1. Ὁ Θωμᾶς ὁ Ἀκινάτης γιὰ τὸ **actus purus**
2. Ὁ π. Ἰωάννης Ρωμανίδης γιὰ τὸ **actus purus**

3. Ἡ παιδεία τοῦ Γέροντος Σωφρονίου καί οἱ ἐπιρροές πού δέχθηκε
4. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος γιά τήν «καθαρή ἐνέργεια»
 - α) «Ὁ ἅγιος Σιλουανός ὁ Ἀθωνίτης»
 - β) «Ἀσκησιή καί θεωρία»
5. Ἡ πνευματική του αὐτοβιογραφία
6. Δογματικές φράσεις στό ἔργο του
7. Συμπέρασμα

6. Τό πρόσωπο ὡς ἀλήθεια στήν διδασκαλία τοῦ Γέροντος Σωφρονίου

1. Ἡ πατερική ἔννοια τοῦ προσώπου
2. Ὑπόστασιή καί θεωρία
3. Πρωτότυπα σημεῖα στήν διδασκαλία τοῦ Γέροντος περί προσώπου
 - α) «Ἡ ὑποστατική ἀρχή»
 - β) Ὁ παραλογισμός τοῦ «Ὑπερπροσωπικοῦ Ἀπολύτου»
 - γ) «Γνόφος τῆς ἀπεκδύσεως-γνόφος ἀγνωσίας»
 - δ) «Αὐτοκτονία ἐπί μεταφυσικοῦ ἐπιπέδου»
 - ε) «Μετά κραυγῆς ἰσχυραῶς»
 - στ) «Πρωία ἀναστάσεως»

7. Ἡ ἀσκητική καί θεολογική ἔννοια τοῦ προσώπου

1. Τό Πρόσωπο ὡς ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ στόν Γέροντα Σωφρόνιο
2. Ὁ ἅγιος Σιλουανός ὡς πρότυπο τῆς ἐννοίας τοῦ προσώπου

8. Τό λεγόμενο «φυσικό φῶς τοῦ νοῦ»

1. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς γιά τό νοερό καί νοητό φῶς
2. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος γιά τό «φυσικό φῶς τοῦ νοῦ»

Συμπέρασμα

9. Ἡ θεωρία καί ἡ κοσμοθεωρία του

1. «Προλογικό σημεῖωμα» καί «ἐπίλογος»
2. Αὐτοβιογραφικά στοιχεῖα
3. Ἐμπειρική καί ἀκαδημαϊκή θεολογία
4. Ὁ Χριστός, τό μέτρον πάντων
5. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί οἱ αἱρέσεις
6. Ὁρθόδοξη ἀνθρωπολογία
7. Περὶ τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς ὡς μυστηρίου
8. Μοναχισμός καί Γάμος

9. Ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος

Ἐπιλεγόμενα

Δ'

Κατάθεση μαρτυρίας

1. Ὁ Γέροντας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τοῦ Ἑσσεξ Ἀγγλίας

2. Ἡ πρώτη συνάντησή μου μέ τόν Γέροντα Σωφρόνιο ἕναν ζωντανό ἐμπειρικό θεολόγο

1. Ἡ θεολογική ζωή τῆς μετανοίας

2. Ἡ χαρισματική βίωση τοῦ Ἄδου καί ἡ ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως

3. Νοερά προσευχή καί θεία Λειτουργία

4. Ἡ ὀρθόδοξη διδασκαλία περί προσώπου-ὑποστάσεως

3. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος ὅπως τόν γνώρισα

1. Θεολόγος καί Πατέρας

2. Ἡσυχαστής καί λειτουργός

3. Ἑρημίτης καί κοινωνικός

4. Σύννους καί εὐχάριστος

5. Ἁγιορείτης καί οἰκουμενικός

6. Ἁγιογράφος καί ἐμπειρικός

4. Γιά τόν Γέροντα Σωφρόνιο στό Βουκουρέστι τῆς Ρουμανίας

Εἰσαγωγικά

1. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος, ὁ ἁγιορείτης καί ἡσυχαστής

α) Σύντομη σκιαγράφηση τῆς προσωπικότητός του

β) Μιά ἐμπειρία τοῦ Προφήτου Ἰεζεκιήλ σέ συνδυασμό μέ τήν ζωή τοῦ Γέροντα Σωφρονίου

γ) Ὁ πρόλογος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου

2. Ἡ ἐπικοινωνία μου μέ τόν Γέροντα Σωφρόνιο

3. Ἐρωτήσεις καί ἀπαντήσεις

5. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος καί ἡ σύγχρονη ἐκκλησιαστική ζωή

6. Ἡ διδασκαλία τοῦ Γέροντος Σωφρονίου γιά τήν προσευχή καί τήν ἀντεστραμένη πυραμίδα

7. Ἡ πρωϊνή προσευχή τοῦ Γέροντος Σωφρονίου

Ἀνάλυση τῆς πρωϊνῆς προσευχῆς

1. Προσωπική σχέση μέ τόν Θεό
2. Ἡ βαθυτάτη αὐτομεμψία
3. Αἴτηση εὐλογίας γιά ὅλη τήν ἡμέρα
4. Θεραπεία τῆς θελήσεως
5. Ἐσχατολογική προσευχή

8. Ἐντυπώσεις ἀπό τόν Γέροντα Σωφρόνιο

Ἐπίμετρον

Γράμμα μου πρὸς τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο γιά ἀγιοκατάταξη

Ἀπάντηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου

Νέο γράμμα στόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη

Πρόλογος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη στό βιβλίο *Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ* οἶωνεί συναξαριστικός λόγος